

Oriveden kaupungin esi- ja perusopetuksen oppilaaksioton periaatteet 1.1.2024 alkaen

Lasten ja nuorten lautakunta 12.12.2023 § 54
645/12.01.00.00/2023

Valmistelija

Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Kunta osoittaa oppilaalle esiopetuspaikan ja perusopetuksen koulupaikan lähikouluperiaatteen ja Oriveden kaupungin oppilaaksiottoalueiden mukaisesti. Oppilaaksiottoalueet on esitetty Oppilaskuljetusperusteissa, jonka lasten ja nuorten lautakunta on hyväksynyt 14.6.2022. Kieli- ja kulttuuritaustaisten oppilaiden perusopetukseen valmistavaa opetusta voidaan tarvittaessa järjestää kaupunkitasoisesti, joten sitä ei välttämättä ole kaikissa alakouluissa. Samoin koko kaupunkia palvelevat erityisluokat esiopetuksesta 9. vuosiluokalle toimivat Kultavuoren koulussa.

Oppilaan esiopetuspaikka ja lähikoulu määräytyvät väestörekisterissä olevan osoitteen perusteella. Esiopetus järjestetään samassa koulussa, jossa oppilas jatkaa ensimmäisellä vuosiluokalla. Esiopetuspaikasta päättää varhaiskasvatuspäällikkö ja perusopetuksen oppilaaksi ottamisesta päättää koulun rehtori. Toisesta kunnasta ja eri koulupiiristä tulevan perusopetuksen oppilaan ottamisesta päättää kasvatus- ja opetusjohtaja (Oriveden kaupungin hallintosääntö 42 §).

Ensisijaisessa oppilaaksiotosta on kyse lähikoulun osoittamisesta oppilaalle (perusopetuslaki 6 § 2 mom.). Ensisijaisessa oppilaaksiotossa huomioidaan seuraavat asiat:

- kaikki oppilaaksiottoalueella asuvat oppilaat
- muut erityiset syyt.

Muita erityisiä syitä voivat olla oppilaan terveydentilaan liittyvät tai opiskeluhuollolliset syyt. Muista erityistä syistä tarvitaan esiopetuksen tai koulun monialaisen asiantuntijaryhmän, pedagogisen tuen tiimin, lääkärin tai psykologin lausunto.

Toissijaisessa oppilaaksiotossa oppilaalle haetaan koulupaikkaa muusta kuin oppilaalle osoitetusta lähikoulusta (perusopetuslaki 28 § 2 mom.). Mikäli koulun ryhmissä on tilaa ensisijaisen oppilaaksioton jälkeen, voidaan ryhmiin ottaa lisää oppilaita toissijaisessa oppilaaksiotossa.

Oppilaaksiottoalueelta pois muuttaneen lapsen koulupaikka määräytyy uuden osoitteen perusteella. Toiselle oppilaaksiottoalueelle muuttanut oppilas voi halutessaan jatkaa nykyisessä aiemman kotiosoitteen perusteella määräytyneessä koulussaan lukuvuoden loppuun asti. Mikäli ryhmässä on tilaa, hän voi jatkaa koulussa myös pidempään. Tällöin huoltaja vastaa mahdollisesta oppilaskuljetuksesta ja sen kustannuksista.

Oppilaaksiottopäätös tehdään esiopetukseen sekä ensimmäiselle ja seitsemännelle vuosiluokalle. Lisäksi oppilaaksiottopäätös tehdään uuden oppilaan muuttaessa Orivedelle ja oppilaan muuttaessa kaupungin sisällä toisen koulun oppilaaksiottoalueelle, mikäli hän ei jatka aikaisemmassa koulussaan. Oppilaaksiottopäätös tehdään myös otettaessa oppilas perusopetukseen valmistavaan opetukseen ja oppilaan siirtyessä valmistavasta opetuksesta perusopetukseen sekä koulupaikan määräytyessä erityisen tuen perusteella.

Oppilaaksioton perusteet perusopetuslaissa ja -asetuksessa

Esiopetus

Perusopetuslain (628/1998) 4 §:n 1 momentin mukaan kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta sen alueella asuville lapsille oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään oppivelvollisuuden alkamisvuonna esiopetusta oppivelvollisuuslain 2 §:n 3 momentissa tarkoitetun pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille ja niille lapsille, jotka tämän lain 27 §:n nojalla aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin (perusopetuslaki 26 a § 2–3 mom.).

Kunta voi järjestää tässä laissa tarkoitetut palvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa taikka hankkia ne 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulta perusopetuksen järjestäjältä. Kunta voi hankkia esiopetuspalvelut myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelujen tuottajalta. Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti. (Perusopetuslaki 4 § 1 mom.)

Perusopetuslain 6 §:n 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.

Lasta ei ilman huoltajan suostumusta saa osoittaa opetukseen, jossa 31 §:n 3 momentin nojalla peritään oppilaalta maksuja, eikä opetukseen, jossa kunnan päätöksen tai opetuksen järjestämisluvan perusteella noudatetaan erityistä maailmankatsomuksellista tai kasvatusopillista järjestelmää (perusopetuslaki 6 § 3 mom.).

Perusopetusasetuksen (852/1998) 23 a §:n 2 momentin mukaan esiopetukseen voi hakea oppilaaksi myös muuhun kuin kunnan perusopetuslain 6 §:n 2 momentin mukaan osoittamaan esiopetuksen järjestämipaikkaan. Näitä oppilaita otettaessa on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Kunta voi kuitenkin päättää, että sen itse järjestämään tai hankkimaan esiopetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Perusopetuslain 32 §:n 3 momentin mukaan, jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämipaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä.

Perusopetus

Perusopetuslain (628/1998) 4 §:n 1 momentin mukaan kunta on velvollinen järjestämään perusopetusta sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille. Lain 6 §:n 1 momentin mukaan opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Oppilaalla on perusopetuslain 28 §:n 1 momentin nojalla oikeus käydä 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua koulua. Perusopetuslain 28 §:n 2 momentin mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin edellä mainittuun lähikouluun. Tällöin oppilaita otettaessa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Jos opetuksessa noudatetaan opetussuunnitelmaa, jossa painotetaan yhtä tai useampaa oppiainetta, voidaan oppilaita otettaessa käyttää myös oppilaan taipumuksia edellä tarkoitettuun opetukseen osoittavaa koetta. Valintaperusteista ja -kokeesta tulee ilmoittaa etukäteen. Kunta voi kuitenkin päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Jos perusopetusta saava oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun, voidaan oppilaan ottamisen edellytykseksi asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Oriveden kaupungin oppilaskuljetusperusteet ovat luettavissa seuraavassa verkko-osoitteessa: <https://orivesi.fi/wp-content/uploads/2022/09/OPPILASKULJETUSPERUSTEET-2022.pdf>

Toimivalta	Oriveden kaupungin hallintosäntö 28 §
Esittelijä	Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila
Päätösehdotus	Oppilaaksioton periaatteita noudatetaan toistaiseksi 1.1.2024 alkaen.
Päätös	Päätösehdotus hyväksyttiin.